

Hoitotyön tutkimussäätiö

The Finnish Centre for
Evidence-Based Health Care
A JBI Centre of Excellence

JBI-katsaus: näyttöä hoitotyön käytäntöön

Hannele Siltanen, tutkija, Hotus

Hoitotyön tutkimussäätiö

Family members' experiences and expectations of self-management counseling while caring for a person with chronic obstructive pulmonary disease: a systematic review of qualitative evidence

Hannele Siltanen, Virpi Jylhä,
Arja Holopainen, Eija Paavilainen

Järjestelmällinen katsaus

- Protokolla
 - Siltanen, H., Jylhä, V. & Paavilainen, E. 2016. Family members' experiences and expectations of self-management counseling while caring for a person with chronic obstructive pulmonary disease: A systematic review protocol.
- Kirjallisuushaku
 - MEDLINE, CINAHL, PsycINFO, Scopus ja Medic
- Artikkelien valinta
- Laadun arviointi
 - JBI: Arviointikriteerit laadulliselle tutkimukselle

Aineiston synteesi: meta-aggregaatio (I)

Tulosten uuttaminen

- Tulos eli löydös (findings), joka vastaa katsauksen tutkimuskysymykseen
 - teema, kategoria, yläluokka
 - rikas kuvaus tutkimusaineistosta
- Löydösten uskottavuuden arviointi
 - kiistaton (U = unequivocal)
 - uskottava (C = credible)
 - alkuperäisilmaisuu puuttuu (NS = not supported)

Lockwood, Munn & Porritt 2015

Aineiston synteesi: meta-aggregaatio (II)

- Löydökset
 - kiistattomat $n = 36$
 - uskottavat $n = 3$
- Luokittelu samankaltaisuuden perusteella kategorioiksi ($n = 9$)
- Ryhmittely pääkategorioiksi ($n = 4$)

Lockwood, Munn & Porritt 2015

Pääkategorioiden näytönaste: ConQual

- Alkuperäistutkimusten laatu
- Löydösten uskottavuus
 - U = unequivocal, C = credible, NS = not supported

➤ **Suosituksen näytönaste A tai B**

ConQual: esimerkki

Findings	Dependability: High, moderate, low, very low	Credibility: U, C
Some women felt ignored and sensed that they were disturbing the staff	MODERATE	U
Others spoke of the knowledge they had built up overtime in providing care at home but which was not acknowledged by HCPs	HIGH	U
Wives experience negative support from health personnel	HIGH	C
No one asked them how they managed or if they had the strength or needed support	MODERATE	U
The men felt that they did not get any support from health professionals or the municipality, they lacked information and practical support	MODERATE	U
No one asked them how they were managing at home, whether they had the strength or needed support	MODERATE	U

Family members' experiences and expectations of self-management counseling while caring for a person with chronic obstructive pulmonary disease: a systematic review of qualitative evidence

Categories (n = 9)	Synthesized finding (n = 4)	Recommendations for practice
Experience of disregard in the care process Experience that professionals do not care	Family members' experiences with unresponsive behavior from health professionals	Healthcare professionals should acknowledge family members of people with COPD, actively include them in the care process and appreciate their expertise as informal caregivers (Grade B).
Experience of not receiving needed information Experience of uncertainty in the caring role	Family members' experiences of unmet needs in self-management counseling	Healthcare professionals need to recognize family members' wide spectrum of counseling needs and identify each family member's actual counseling needs (Grade B).
Need for more information about COPD Need for information about social security benefits	Family members' information needs concerning COPD management	Healthcare professionals should offer family members information about COPD as a disease and about social security benefits (Grade A).
Need for strategies to cope with COPD Need for more information about planning a future with COPD Need for targeted information	Family members' information needs concerning coping strategies	Healthcare professionals should provide practical advice for coping as an informal caregiver of a person with COPD in various everyday situations (Grade B).

JBI-katsaus: näyttöä hoitotyön käytäntöön

Hotus

Hoitotyön tutkimussäätiö

NÄYTTÖVINKKI 2/2020

Saavatko keuhkohtaumatautia sairastavien läheiset ohjausta ja tukea sairauden omahoidossa?

Keuhkohtaumatautia sairastavien läheisten kokemuksia ja odotuksia

TULOKSET

Keuhkohtaumatautia sairastavien läheisillä on kokemuksia sairauden omahoidon ohjauksesta ja heillä on myös ohjaukseen liittyviä tarpeita:

- 1) kokemus terveydenhuollon ammattihenkilöiden välinpitämättömästä suhtautumisesta
 - he kokevat, että heitä ei oteta huomioon hoitoprosessin aikana ja heidän tarpeistaan ei välitetä.
- 2) kokemus huomiotta jääneistä omahoidon ohjauksen tarpeista
 - he eivät koe saaneensa tarvitsemaansa tietoa.
 - he kokevat epävarmuutta huolehtiessaan keuhkohtaumatautia sairastavasta läheisestään.

TAUSTA

Keuhkohtaumatauti on sairaus, joka edetessään heikentää kykyä selvitä päivittäisistä askareista ja sairauden omahoidosta, kuten lääkähoidosta, liikunnasta tai happihoidosta. Sairauden edetessä keuhkohtaumatautia sairastava tarvitsee yhä enemmän apua. Heikentyvä kunto ja lisääntyvät oireet saattavat eristää sekä keuhkohtaumatautia sairastavan että hänen läheisensä muista ihmisistä, kuten perheenjäsenistä ja ystävistä.¹ Tämä lisää entisestään sairauden kuormittavuutta vaikuttaen siten keuhkohtaumatautia sairastavaan sekä läheisiin ja omaisiin muuttaen kaikkien osapuolten elämän peruuttamattomasti^{2,3}. Keuhkohtaumatautiin liittyy monia oireita kuten yskä, liman erityys, uupuminen ja masennus⁴. Omaiset ovat kuvanneet hengenahdistuksen

JBI-katsauksen suositukset

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden tulisi

- 1) huomioida keuhkohtaumatautia sairastavan läheiset, ottaa heidät aktiivisesti mukaan hoitoprosessiin ja arvostaa heidän tietämystään keuhkohtaumatautia sairastavasta ja hänen sen hetkisestä tilanteestaan. (B)
- 2) tunnistaa keuhkohtaumatautia sairastavien läheisten ohjaustarpeiden laaja-alaisuus sekä jokaisen yksilöllinen ja ajankohtainen ohjauksen tarve.(B)
- 3) tarjota läheisille tietoa keuhkohtaumataudista sairautena sekä siihen liittyvästä sosiaaliturvasta. (A)
- 4) tarjota käytännöllisiä ohjeita, joiden avulla läheisen on mahdollista selviytyä keuhkohtaumatautia sairastavan kanssa arjen erilaisissa tilanteissa. (B)

Keuhkohtaumatautia sairastavan läheisen tiedon ja tuen tarpeet - Hotus-hoitosuositus 2018

Keuhkohtaumatautia sairastavan läheisen tiedon ja tuen tarpeet -hoitosuositus

Parantumattomana sairautena keuhkohtaumatauti kuormittaa sekä sairastavaa että hänen läheisiään. Sairauden hoidossa on tavoitteena, että keuhkohtaumatautia sairastava voi asua kotona mahdollisimman pitkään, jopa sairauden vaikeimmassa vaiheessa.

28

HOITOSUOSITUS | Keuhkohtaumatautia sairastavan omahoidon ohjauksen sisällöt | Hoitotyön tutkimussäätiö

Keuhkohtaumatautia sairastavan läheisen tiedon ja tuen tarpeet - Hotus-hoitosuositus 2018

Näytönastekatsaus

Keuhkohtaumatautia sairastavan läheisen tiedon ja tuen tarpeet -hoitosuositus

Läheisten tiedon tarpeet

1. Tarjoa aktiivisesti keuhkohtaumatautia sairastavan läheisille mahdollisuus saada tietoa, sillä

➤ läheisillä näyttäisi olevan paljon sairauteen, sen etenemiseen ja hoitoon liittyviä tiedon tarpeita (C).

Läheiset nimesivät kuusi hengenahdistukseen liittyvää asiaa, joista he haluaisivat saada tietoa voidakseen auttaa keuhkohtaumatautia tai syöpää sairastavaa läheistään: 1) mitä hengenahdistus tarkoittaa 2) henkisen ahdistuksen, paniikin ja hengenahdistuksen hoito, 3) infektioiden hoito, 4) aktiivisena pysyminen sekä levon ja aktiivisuuden suhde, 5) elämänmyönteisyyden säilyttäminen ja 6) tulevaisuus ja sairauden ennuste.¹

Haastattelututkimuksessa¹ kuvattiin hengenahdistusoireesta kärsivien keuhkohtaumatautia (n=13) tai syöpää sairastavien potilaiden (n=12) ja läheisten (n=25) ohjaukseen kohdistuvia tarpeita. Aineisto analysoitiin teemaattisella analyysillä.

Tutkimuksen laatu: Kelvollinen (7/10 JBI).

Näytön vahvuus: 3

Sovellettavuus suomalaiseseen väestöön: Hyvä.

Merkitsevyys - Meaningfulness

Taso 1	Laadullisten tai mixed-method -tutkimusten järjestelmällinen katsaus <i>Qualitative or mixed-methods systematic review</i>
Taso 2	Laadullinen tai mixed-method -synteesi <i>Qualitative or mixed-methods synthesis</i>
Taso 3	Yksittäinen laadullinen tutkimus <i>Single qualitative study</i>
Taso 4	Asiantuntijalausuntojen järjestelmällinen katsaus <i>Systematic review of expert opinion</i>
Taso 5	Yksittäinen asiantuntijanäkemyksi/ mielipide <i>Expert opinion</i>

Hotus-hoitosuositus 2018

Ota läheinen
mukaan –
ohjaa ja tue
tarvittaessa.

Tarjota aktiivisesti keuhkohtaumatautia sairastavan läheisille mahdollisuus saada tietoa, sillä

- läheisillä näyttäisi olevan paljon sairauteen, sen etenemiseen ja hoitoon liittyviä tiedon tarpeita **(C)**

 mahdollisuus nousta suosituksen päivityksessä (A)

Hotus

Hoitotyön tutkimussäätiö

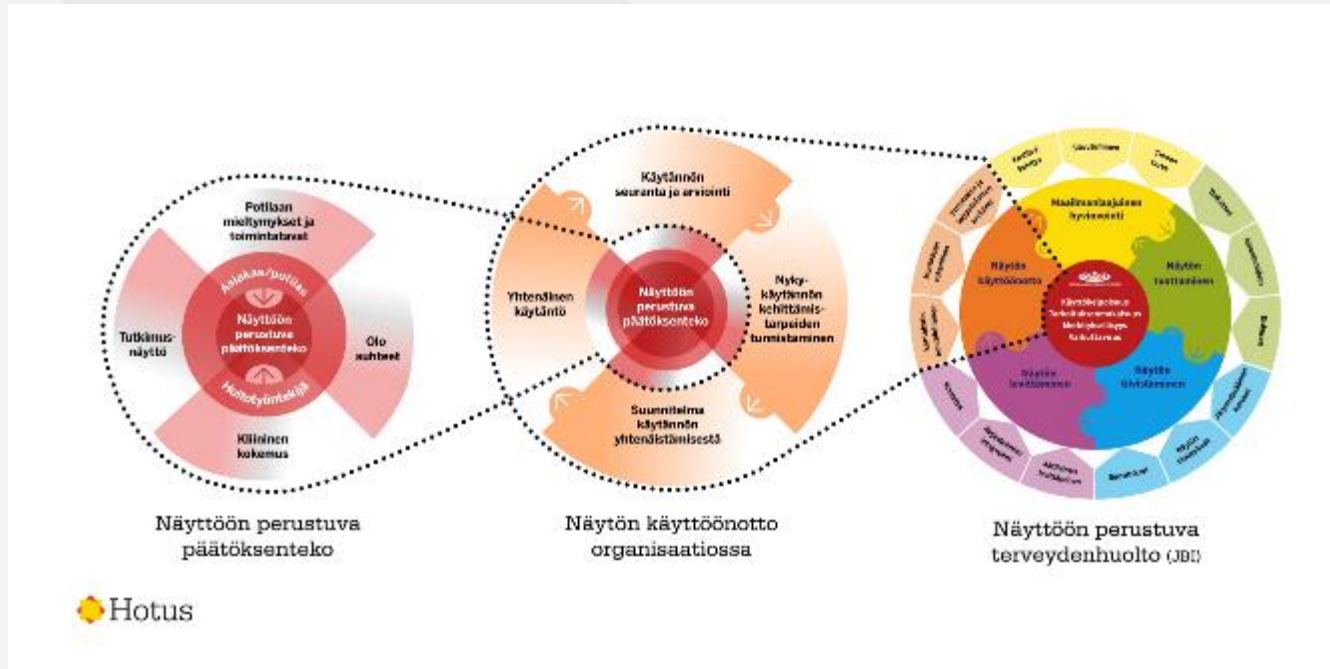
Näyttöön perustuva terveydenhuolto

JBI

9.11.2020

JBI-katsaus: näyttöä hoitotyön käytäntöön

Hoitotyön tutkimussäätiö

The Finnish Centre for
Evidence-Based Health Care
A JBI Centre of Excellence

Kiitos mielenkiinnostanne!

www.hotus.fi